

ԾԱՆԻԿ տարարը երկու անգամ կը հրատարակուի Զորելքարքի եւ Նարար օրերն : — Տարեկան բաժանորդագրութեան զինն է 100 դրէ արծար : — Վեցամսեայն 50. — Դաւառաց համար 115 դր . Վեցամսեայ 60. — Ծանուցման տողը 3 դրշ.

Որ եւ է նաև ակամ գրութիւն պէտք է ուղղել
Ս. Արտօնատէր եւ Տնօրէն Անօն Սահման ,
Ալանս Համամ , Քիչիկ Նրարզ խան Երկրորդ յարկ Թիւ 9 :
Խմբագրութեան յանձնուած գրութիւնն է չեն տրուիր:

Թիւ 146 Բ. ՏԱ. ԲԻ

1888

ՄԱՅԻՍ 25 ԶՈՐԵԲՇԱԲԹԻ

Ի Խ Թ Ա Ր

Միւլեղղիմիզ տէկիշմիզ օլտուզուն-
տան թափիի եէնի կէլէն պիր աղ ա-
ճամը օլուպ , ապօնէլէրիմիզաէն հէր
քիմին զաղէթասր պրագրլմանը իսէ
մաթաղատամրդա պիլտիմէլէրինի բէճա
իտէրիդ:

Ա Զ Գ Ա Յ Ի Ն

Անցեալ ուրբալ՛ , (մայիս 20) ե-
րեսփոխանտկան ժողովոյ 88-89ի բաց-
մա : առաջին նիստը տեղի ունեցաւ
Մայր եկեղեցւոյ մէջ տուժամեայ նա-
խագահութեամբ Գեր . Հմայիսակ ե-
սլիսկոպոսի: Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն
բացակայ ըլլալով , Գեր . Փոխանորդ
Հայրն ի դիմաց Ս. Պատրիարք Հօր ար-
տասանեց բացման ճառը:

Յայտնի է թէ ամեն նստի յաճա-
խող երեսփոխանաց թիւը 25է անդին
շանցնիր , թիւ մը որ բնաւ չպատաս-
խաներ Ազգ . Սահմանադրութեան տա-
ռին , ոգւոյն և սկզբան , վասն զի ե-
րեսփոխանաց թուոյն մէկ չորրորդ մասն
իսկ չհամարուիր այն: Սակայն ցաւ է

ըսել որ քանի տարիներէ ի վեր այս
25 երեսփոխաններն են որ 12-13 ձայ-
նի կամ քուէի առաւելութեամբ հեշ-
տիւ կորոշին և լուծել կը կարծեն ազ-
գային ամենէ փափուկ և ամենի կընճ-
ռոտ խնդիրներն , խնդիրներ որք թե-
րեւս նոյն իսկ 110 երեսփոխանաց մը-
տատանջութեան առարկայն ըլլար:

Կարծենք աւելորդ է , աստ մի առ
մի յառաջ բերել այն գլխաւոր պատ-
ճառներն որք երեսփոխանաց մեծա-
գոյն մասին հրաժարմանն տեղի տուած
են և կուտան և որք հաղար անգամէ
աւելի կրկնուած են լրագրաց մէջ:

Նախորդ նստաշրջանի դիւանադէտ
ատենապետն անկարեւոր համարեց նը-
կատողութեան առնուլ այս կարեւոր
կէտը , և նիստերու յետաձգմամբ թող
թէ շատ մը անմիջական խնդիրներ ե-
րեսի վրայ մնացին այլ նաև ձախորդ
քաղաքականութեան արդիւնք՝ բազ-
մաթիւ խորչումներ երեւան ելան , որք
թթուեցուցին ազգային կեանքը :

89ի նստաշրջանի Դիւանի փոփո-
խութիւնն և 83ի երերուն ժամանակ-
ներու ատենապետ թիրեաքեան էֆ.ի
վերընորութիւնն մեծ յոյսեր կուտայ
մեզ ազգային գործոց ուղղութեան , և
երեսփոխանաց թուոյն ամբողջացման
որով ազգային գործերն աւելի կանո-

նաւոր *և աւելի ուղիղ ընթացք մը
կ'ստանան:

Գոհութեամբ կիմանամք թէ երէկ
Բարձր . Մեծ-Եպարքուն Բ. Դուռն Հը-
րաւիրելով Քաղ. ժողովոյ տահնապետ
Վահեմ . Մաքուտ Սիմոն պէյն , Դար-
տաւորեր է զինքը որ ընդունի շարու-
նակել իւր պաշտօնը . Վահեմ . Սիմոն
պէյ սոյն բարձր յանձնարութեան
վրայ ետ առած է իւր հրաժարական:

Գաղատիայէն Պատրիարքարան հա-
սած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ
տեղւոյն Առաջնորդ կարապետ վար-
դապետ Բագրատունի վախճաներ է:

Թեկրութեամբ կիմանամք թէ Կը-
րօնական ժողովն « Եկեղեցափարաց »
անուամբ ընկերութիւն մը հիմներ է ,
որոյ նպատակը պիտի լինի օգնել կա-
րօտ եկեղեցականաց և անոնց այրի-
ացեալ երեցուհեաց , ինչպէս նաև
ազգային վարժապետաց և գրադի-
տաց , որք քաջալերութեան արժանիք
կը նկատուին:

Եցիւ թէ այս օգտակար ընկե-
րութիւնն իւր նախորդաց պէս ամիու-
թեան և դադարման չդատապարտ-
ուէր , և իւր նպատակին իրագործ-
մամբ արժանի հանդիսանար ժողովր-
դային քաջալերութեան:

ԳԻՆԻ ԵՒ ԳԻՆՈՎՈՒԹԻՒՆ

Մեր ազգին մէջ շատերու մօտ գինովութեան համար ջերմ միտում մը կը դիտուի վերջին տարիներս . թողթէ նոյնն կը յայտնուի նաեւ ուրիշ ազգաց մէջ՝ թերեւս ալ աւելի , այլ մեր ազգն՝ մեր աչքն լինելով , աւելի կ'արծէ մերայնոց թերութեանց վրայ խօսիլ՝ թէեւ լինին շիւղեր , քան թէ այլոց մոլութեանց վրայ ճառել՝ թէեւ լինին գերաններ :

Ապաքէն մեր ազգին համար գովելի ծառայութիւն մը մատուցած պիտի ըլլային այն Հայ բժիշկներ , եթէ մերթ ընդ մերթ հաճէին դրիչ ի ձեռին գրական ասպարէզ իջնել եւ գիտական տեսութեամբ խօսիլ այլ եւ այլ մոլութեանց չարաչար հետեւանաց վրայ , և մանաւանդ գինւոյ և գինովութեան և ընդհանուր ոգելից ըմպելեաց գառնազետ արգեանց վրայ :

Նաեւ մեր եկեղեցական քարոզիչք ի բաց դնելով շատ մը վերացական վարդապետութիւններ՝ փութային լուսաբանել առ ժողովուրդն՝ կրից և մոլութեանց ահռելի վնասներուն վրայ :

Անժխտելի է սակայն թէ վերջերս եկեղեցական դասէն մէկ երկու անձնութեամբ , իսկ բժշկական խմբէն Տոքթ . Ճէլալեան և Տոքթ . Ռ . . . է Քէնտիններն մասամբ իւիք նոյն ազգօգուտ նպատակին ծառայելու փոյթ մը կ'արտայայտեն . երանի թէ ուրիշներն ալ նոցա մարդասիրական դովելի օրինակին հետեւէին , քանի որ եկեղեցեաց մէջ կը գանուին քաջախոս քարոզիչներ և հարիւրներով կը համբուին այսօր մեր մէջ քաջահմուտ ըշմիշներ :

Ս.հա մեք այսօր՝ թէեւ գիտական խնդրոց մէջ տկարութեամբ զգածուած , կը սիրեմք սակայն իրը խրատառու մը ներկայ յօդուածս ուզզել մեր ազգին այն անհատներուն , որք տգիտաբար կամ անզդայաբար միշտ կը դիմէն կամաւոր մարտիրոսներ լինելու գինւոյ և գինովութեան չաստուածոյն :

Ամեն մարդ գիտէ թէ գինի լուսորեալ ըմպելի մ'է , որ խաղողին մէջ գտնուող շաքարային հիւթին օդայիր աղդեցութեամբ խմորուելովն կ'ստացուի : Միջին հաշուով 100 մաս գինւոյն 88 մասը ջուր , 10 մասը ալքոհոլ և 2 մասը ալլ և այլ նիւթեր են .

Ուստի երբ մեր առողջութիւնը տկարութեան մը ենթարկուի , օրինաւորապէս գործածելով կրնանք գինիէն օգտուիլ . այլ սակայն սւրիշ ամեն պարագալից մէջ զդուշաւոր լինելու ենք , կամ բժշկի մը խորհրդով մօտենալու ենք այդ «Դիտութեան բարույ և չարիս , ծառոյն , ապա թէ ոչ մեր անդին կենաց գրախտէն կը զրկուինք՝ առողջապահութեան պայմանաց դէմ մեղանչելով :

Արդարեւ կենաց գրախտ մ'է առողջութիւն , այլ աւազ , շատ քիչեր միայն կը գոնուին նորա կենսառիթ պտուղները վայելելու արժանի . զի ահա ումանք՝ զինւոյ չարաչար գործածութեան անձնատուր եղած , այլք ողոյ կամ ռոօմիս սիրահարած , և քիչերն ալ՝ թերեւս իրը նորաձեւութիւն ապասէնթ , ճին , քիրշ , ուկաքիս են . անուններով դժոխային ըմպելեաց աշակերտի սկսած՝ ողբալի թեթեւածութեամբ դուարճանալ կաշխատին . այլ չեն զդար այդ անմիտներն թէ այդպիսի արուեստական զուարճութիւն իրենց թէ բնական , թէ բարոյական և թէ նիւթական զօրութիւնները կը ջլատէ , և օր քան զօր տկարացնելով յառաջիկային տրտմութեան վշտեր կը պատրաստէ , և վերջապէս ուշ կամ անագան ոճրագործութեան . յիմարութեան , և մերթ եւս անձնասպանութեան կը տանի զիրենք :

Գնացէք , հարցուցէք մութ բանտից խորշերուն մէջ շղթայակապ պատական թշուառներուն թէ ինչո՞ւ մաերեն հան . ձեր հակիրք քննութիւնը պիտի արդարացնէ ճշմարտութիւնը , զի պիտի իւսնայք թէ այդ ոճրագործութ 100ին 90ը գինւոյ կամ օղւոյ և կամ ուրիշ ոգելից ըմպելեաց՝ իրենց ուղեղին և չղերուն վրայ ազդած բորբոքմամբ դիմէր են ոճրագործութեան . որով և դրական օրինաց խըստութեամբ դատապարտուեր են 3-5-10-15 երկար տարիներ . և մերթ եւս յմտհ բանտարկեալ մնալու . Ա.հ. , միթէ սուկալի չէ՝ ոյս կեանք , սխալեցայ տանջանք :

Գնացէք անդամ մ'ալ յիմարանոց ները լեցնող խեղճ արարածները աչքէ անցուցէք . ափսոն , ասոնց ալ գլուխեթէ կէսը ոգելից ըմպելեաց զոհերն են կամ անձնական և կամ ժառան-

դական մոլութեամբք . զի չարիքը միայն այդ գինովութեան էլ նահատակաց վրայ չսահմանափակուիր , կը քայլէ նա , կը հասնի մինչեւ իրենց զաւակաց և թոռանց երակները , կը ծնին ինչեր , — գծոււծ , տկար և եղծեալ էակներ , կը լան ոճրագործ կամ յիմար . ապա ի՞նչ , — կերթան մինի ջընդգան և միւսն յիմարներու գեհեան : Ա.հ. , միթէ զարհուրելի չէ՝ այս բնակարան , սխալեցայ՝ կենդանեաց գամբարան :

290ն

ԵՐԿՈՒ ԱՆԳԱՄ ՄԵՌԵԱԼԸ

(Նախուր Շէ-Էն)

— Ետ քաշուէ՛ , Ետ , պոռաց նատամունքը կրծտելով : Ապա եւ մէկ ձեռքով տարաբաղդ կինը բռնելով , միւսովն ալ յետս կը մղէր զծուկլաս : Այդ կինը , ինձմէ գողցեր ես . . . նէ , իմ էլէնն է այդ , իմ կեանքս , իմ ամուսինս է :

Այսպէս խօսելով : Տուկլաս կը փորձէր բժիշկին կոկորդէն բռնել :

Օլիվիէ ընդ երկար դիմագրութեամբ հակառակելու չափ ինքզինքը բաւական զօրաւոր չղգալով , Տօլօրիտան գարաւանդին միւս ծայրը քաշեց տարաւ , ոտքը զարնելուն պէս խորտակեց վանդակափեղկը , և Պարտալի հանդարու ջուրերը ցոյց տալով , ծանր և վճռատու ձայնիւ ըստ իւրա ախտեանին . Ելթէ քայլ մ'ալ առնուածք միասնք մ'ալ ըստ , այս կինը գետք կը նետեմ :

Տուկլաս՝ պարտասեալ , թէեւ ուզեց դիմագրել , այլ անկարող եղաւ և տատանելով ըրջեցաւ ինկաւ սալարկեալ տանեաց վրայ :

Օլիվիէ դրկեց զծուկլատայն . Ժեկերուն մէջ առաւ և իւր որսով բեռնաւորեալ գայլի մը արտգութեամբ աներեոյթ եղաւ :

Ե

Մթնոլորտային փոփոխականութիւնք յանկարծային են , և Հարաւ , և ոչ մի վերջալոյս չազդարտը եր օրուան փախուատը , գիշերը կը հասնի մէկն ի մէկ :

Օլիվիէ իւր սենեակը քաշուելով , թաղձալից և տրտում մեծ վրդովմամբ կը ճեմէր , անցեալը , անցեալը , ներկայն և ապա-

գայն, ամբողջ կենաքը կը պարզուէր իւր առջև սգապատկեր, Տուկլասի վրայ տարած վալրկենական յաղթութիւնը իւր դիմագծոյն փոփոխութիւնը չէին տուած բնաւ. հոգին լի էր այնչափ նախանձով որքան սիրտը զըզջմամբ:

—Այդ մարդուն միակ ակնարկը իմ ամբողջ երանութիւնս կործանել կը թուի, կ'ըսէր ինքնիրեն խուլ ցասմամբ:

Տօլօրիտաքարձերու վրայ ընկեր էր լանջքը արագափոյթ կը բարձրանար, յիշողութիւնը տակաւ կը զարթնուր կերևակոյէր թէ դառսի մը մէջէն դուրս կելլէր.

Օլիվիէ նմա մօտեցաւ:

—Ո՞չ ևս զքե՛զ, ոչ ևս զքե՛զ ըստ յուղուած և տրտմագին: Զիս իմ ամուսնոյս վերագարձուր . . . դու զիս Տօլօրիտականուանես, որ զիս կը վշտացնէ, և այս ալ առանց ոլտաճառի չէ . . . իսկ ինքը, էլէն կը կոչէ զիս, անուն մը, զոր առաջին անգամ փսփսաց զայն մօրս ականջներուն:

—Այդ ինձմէ ուղածդ անկարելի է . . . ես ոչ կրնամ և ոչ կը կամիմ թողուլ զքեղ:

—Ի՞նչպէս . . . դու որ զիս նորա սէրէն կորդեցիր չեմ գիտեր որպիսի կախարդային զօրութեամբ . . . չե՞ս կրնար զիս օրինաւոր էրկանս վերագարձնել . . . Մտիկ ըրէ . . . կ'անիծանեմ զքեղ:

Բժիշկը գլուխը խոնարհեցներով և բուռնքը սեղմելով, այլ ևս չի բռնեց ինքնինքը, թողուց իւր մատագատի կինը որ լոյ առանձինն, և ելաւ դարաւանդը:

Ոմալի էր:

Սալարկին վրայ արեան կոյտ մը կը նշարուէր, յանկարծ ոտքը սահեցաւ: Միւնոյն բոպէին, բան մը լսեց, փոքրիկ ծրար մը, որ իրմէ քիչ մանդին ինկաւ:

Լուցկի մը վառեց, վնտուեց և գտաւ նամակ մը որ փոքրիկ քարի մը վրայ ոլորուած էր:

Խանգարեալ դիմագծութեամբ, աշքերն ի մոլար, կարդաց հետեւեալ տողերը, գրեթէ անընթեանելի գրով մը գրուած,

«Պարոն,

«Զեր կենցազոյն գաղտնիքը սոս-

կալի են, ձեր ոճիրն անլուր: Բայց սակայն, պատրաստ եմ ներել ձեզ, Աստուած դիտէ զայն, թերես դուք կատարելապէս մեղապարու չըլլաք: Լուսեցէք իմ պատութեան, ես ոչ առեւանգիչ մ'եմ և ոչ խենթ, ես բնաւ երբէք մերձաւորիս կիմը յափշտակել մտարերած չունիմ: Բան տարեկան հասակիս մէջ ամուսնացայ ընդ օրիորդ էլէն ծըտէյի, հրաշալի գեղեցիկ, դիմը գծին ճիշդ նմանութեամբ այն կնոջ զոր ձեր ամուսինը կը կոչէք: Ելյանի կիմայն, ուր հայրը այդ կղզւոյն կատավրիչն էր, աննպաստ լինելով, խոհեմութիւն համարեցայ քրոջ մը և փորձեալ սպասաւորի մը պահպանութեան ներքեւ Անգլիա խրկն զինքըն: Մեծափարթամ դաստավարութիւն մը որոյ ելքը կասկածելի էր, կ'ստիպէր զիս թողուլ զնէ միայնակ մեկնիլ, այսու ամենայնիւ ամիս մը ետք կօնտօն հասայ բայց միմիայն նորա գերեզմանը գտայ, յայնմ հետէ կը թափառիմ ամեն երկիրներ, և դիպուածը, կամ դուցէ նախախնամութիւնը, հոս առաջնորդեց զիս: Աստ, շրջադայութեանս միոյն միջոցին, տեսայ այդ ձեր ունեցած կինը, նախ կարծեցի թէ կ'երազեմ. ուստի ինքզինքս ապուշի տեղ դրի, բայց ամեն օր այն այսինքն ամսուինս վերստին գտած լինելուս հաւատքը՝ մտքիս մէջն խորապէս ևս քան զես կարմատանար, ուստի ինչ որ ալ լինի, կամեցայ մօտէն տեսնել զայդ կին և խօսիլ հետը: Մնացեալլ ծանօթ է ձեզ, գիտէք թէ այլ ևս նորա նոյնութեան վրայ բնաւ տարակոյս չունիմ: Նա ճիշտ ու ճիշտ իմ էլէնս է զոր յափշտակեր էք դուք, Աւասիկ կենացս խոստովանութիւնը կը յանձնեմ ձեզ, երանի թէ դուք ևս ինձ նման ուղղամիտ և համարձակ լինէիք: Էլէն երեւութական մահու նշանի մը ներքեւ թաղուած ըլլալու էր արդեօք: Զեր արուեստը վերստին նմա կեանք պարզեած է միմէ. կամ թէ դիտէ մ'է սա, և դուք կախարդական գիտութեանց մէջ ճարտարագոյն, որպէս կ'ենթադրեն, զայն վերակենդանացուցեր էք. Խօսեցէք, ծնրադրեալ կը պաղատիմ ձեզ յանուն այն ամենեցուն որք նուիրական կը համարուին ձեզ:

Բերու Տուկլա

«Յ. Ասկէ մինչեւ տասը վայր-

կեան ձեր պատասխանին կսպասեմ այն փոքրիկ տան մէջ որ ձեր ձիերուն ջուր խմած ջրամբարին մերձն է: Բ. Տ.»

— Ո' առաքենութիւն, կուղե՞ս ուրեմն հետոս հաշտուիլ, որ այս մարդը իմ ոճրիս արդարացումը կընծայէ ինձ: Եթէ ապահով լինէի թէ զիս կօրհնէ երբ Տօլօրիտայի ձեռքը իւր ձեռաց մէջ զետեղէի, հեծեց Օլիվիէ, և դառն արտասուք սահեցան այտերէն վար:

Մութը կոխելուն պէս օդը արտասովոր կերպիւ զովանալով կանձրեէր, Օլիվիէ, պատշգամին վանդակապատին վրայ յենլով, իւր ստորոտը պարզուած պարտէղն ու ցանկապատը կը տեսնէր մասյլ տիրութեամբ, և սոյն ծառուղիներուն մէջ զոր մերժ ընդ մերժ լուսնոյ ազօտ և պլազմուն շող մը կը լուսաւորէր վայելած խնդութեան եւ երջանկութեան հրաժեշշու կուտար գաղապէս:

Ամարատան մէջ վերստին մտածատեն, Օլիվիէ ոտքը վափուկ և մետաքսահիւս առարկայի մը վրայ կոխեց. ցերեկ ատեն Տօլօրիտայի կրած կարծ վերարկուն էր: Առաւ զայն գեանէն, կպցուց շրթունքներուն, յետոյ մէկէն ի մէկ երեսը տարօրինակ վայրագութեան արտայայտութիւն մը առաւ, ուստի ամբողջ բարձրութեամբ շիտկըւելով պղնձեայ արձանի նման անշարժ կեցաւ: Զարհուրելի պատերազմ մը տեղի կ'ունենար իւր հոգւոյն մէջ, կոկորդամուղ ազաղակ մը թողուց, բըռնեց վերարկուն բզրկուց, ապա ըմբշէ մը կատաղութեամբ և յուսահատութեամբ՝ որ մեռնելէ առաջ զարնելու համար կը վերարկանգնի, վերստին ամարանոցէն ներս մտաւ:

Նրբագաւիթը լուսաւորող կանթեղին ներքեւ այնինչ հասաւ, գրանէն փոքրիկ սրուակ մը հասեց, և նորա պարունակութեան գոյնը քննեց շիշքաշքին և լուսոյն միջն բռնելով, դուրս ելաւ սատանայական ծիծաղով մը ըսելով, «Ի՞նչ, ուրեմն գիշեր ցերեկ աշխատիս, գիտութեան վերջին սանդիմոյ ոտքը հասնելս . . . ինչու համար են եղեր . . . թոյնով վերջ տալու համար է միթէ»:

Երբոր մերձեցաւ այն տուն յորում կսպասէր Տուկլաս, սևատեսիլ տուն մը զոր քիչ օրէ ի վեր միայն լորտը վարձեր էր. թուեցաւ իրեն թէ գեհենք կեռային ծոցին մէջ:

Բայց տան դուռը բացուեցաւ տակաւին Օլիվիէ չը զարկած, և Բերսի Տուկլաս, ինքիրմէ ելած, նետուեցաւ իւր բազկաց մէջ, «Ուէք բոլոր ունեցածներս, բսաւ, բայց էլէսս ինձ վերադարձուցէք, թողէք ինձ որ վերջին պահ մ'ալ խօսիմ հետք»:

Զայնը հեծիլտանքի մէջ կորնչեցաւ:

—Պիտի տեսնէք զինքը, պատախանեց բժիշկը սառնագին ձայնիւ: Ետևէս եկէք:

Օլիվիէ զօտարականը իւր աշխատանոցը առաջնորդեց, կանգել մը վառուած էր սեղանին վրայ որուն յեղյեղուկ և կապտագոյն լուսոյն մէջ այս երկու մարդոց երեսները երկիւղ կուտային մարդու:

Անդամաղնինը հակիրճ կերպիւ պատմեց Տուկլասի թէ Տօլօրիտա որպիսի եղանակաւ առերեսիթ մեռելութենէ վերազարթեաւ խուն ինչ ժամանակ յետոյ երբ մեռելաթաղք իւր տունը յանձնեցին զնա, և ինչ պատճառաւ նորա հետ փախած էր ի կունդա:

(Ծաբուանակելէ)

ԵՆԵՐՍԻՆ ԿԷՇՆԻՒԼ ԵՆԵՐՍԻՆ

300,000 ֆրանքտան 400է էնէրսին:

Անցեալ շաբաթ օր (յունիս 1 լ. ե.) Սրբունի փողերմանոցին մէջ Ռումէլիի երկաթուղեաց արժէթղթոց 140րդ անգամու վիճակահանութեան մի քանի բարեկամոց հետ ականատես ըլլալու բաղդն ունեցանք:

Անդարձակ յարկին մէջ դրուած կարգ կարգնոտարաններուն վրայ՝ ձեռւլինին բաղդատումսեր բռնած ամեն կարգի մարդիկ անհամբեր կ'սպասէին վիճակահանութեան տեղի ունենալուն. ումանք մատիտ կը տաշէին, ումանք թղթի կտորով կը խաղային, ումանք ակնոցնին կը սրբէին. այլք դրավարժ մէկը քոփերնին առնելու կուղէին որպէս զի թիւերը դրել տան: ամենքն առաջին թըռոյն իրենց զարնելուն բոլորովին վըստահ ուրախ զուարժ էին:

Որոշեալ ժամուն՝ պաշտօնեայք դարձնէ մը դուրս հանեցին վիճականութեան թիւերը պարունակող կառքը. խորին չռուլժիւն մը տիրեց սրահին

մէջ. կընանք ըսել թէ քանի մը վայրկեան սրտի տրովումէն զատ ուրիշ բան մը շարժման մէջ չէր. երբ պաշտօնեայք տուփը կը բանալին, թապլաքեար կօզմող ախպարը չկրնալով համբերել՝ իւր ըսկերին ըսաւ,

—Թաթոս պէկ, իշթէ էֆէնտըմ, հայաթումիմաթին ծայրն ինք հասած. եա ամիրայութեան ճամբան տի բըռնինք՝ վէ եախօտ խըռ պէկիրին եռւլարը տի չի ձգինք:

—Շիտտակ է. Ասվածապետականութինը անանկ մի կըսէ ուր՝ հէր հալտէ պիրինճի մումէրօն մենք տի վաստըկինք. իրեք զրուշ տրվանք պիլէթմին առանք. էկէր պիրինճին վաստըկինք իսէ էրէյի թիճարէթ մի տըլլայ:

—Հէլպէթոէ, Յնոցը տալով հազարներով վաստըկելու է քի՞ թիճարէթ ըսիմ:

—Իշթէ սա կլարիկ մընչուկին ձեռվին մէջն ինք. էկէր մեր մումէրօն քաշելու իշկւզարութիւնը անէ նը՝ քսան բարայի աքիտէ չէքէրի տառնիմ իրեն:

—Ես ալ հարուր տիրէմ քիրազ տառնիմ:

—Բու մումէրօդ քանի՞ է:

—Պիր միկեօն վեց հարիւր եռսունը մէկ հազար եիւղ գըրգ պէշ:

—Մինպահաթ տի վաստըկիս:

—Բու մումէրօդ քանի՞ է.

—201 պէն 461:

—Ասորվան բիյացայով էրէլիճէ մէպլաղմի է:

—Պէլի.

—Իշթէ պաշլայեցին, էօնկճիկ բուրդը հանէ ուր լալըխու իմանաս: Ասոնց քով նստող յոյն մը:

—Է՛, ախպար. արթիք լագիրտի եաբմայածաք. սիմտի պաոլայածաք ցէքէծէք:

—Նէյի չէքէճէքսիւն հէրիֆ. հէլէս որվոր չալըմին հայեցէք. քնթին բերնին հինդ ախպար մի փակցնեմ նը ինքինքը դրանը մէջ տի գտնայ:

—Ուէ սուս օլածաքսինիզ. 0 նա սասբարի տիավորօզ. պուէ տէն պօրոնագուօթան թա նումէրա:

—Ցէն պուռնուն ի՞նչ ըսել է աղա:

—Իշ տըլլայ, իշթէ քնթիգ քֆրեց, էֆէնտըմ:

—Վայ. իրա՞ւ կըսես. էհ, հօշունտու սինեօր, տիշարը չըխարսագ կէօրիւշիւրիւզ:

—Վուէ թի՞ լէս էսի, սօրա սէլէզո:

—Պագկալըմ, սօրա իլա պաստօն սօնրա պէլիի օլաճաք:

—Վազ անցիր աղա, կաթնավերին հետ պէլայի չինանդպինք. իշթէ պաշլարեց կարդալ:

—«Բանից իմոց վունկն դիր տէր և ի միտ առ զաղաղակ իմ»:

—Ամմէն. յիշեսջիր և զմեզ: Պաշտօնեայն. (Կէտրուպ) 4,394,103

—Զարկա՞ւ աղա: —Նէ՞ մինասիպէթ. 300 մումէրօ պակաս է մերինէն:

—1,631,146:

—Էկաւ, էկաւ, աղա, մօմէրօ մի պակաս է մինասահաթ իքինճին տէլլայ:

—103,51:

—Այ առ ի՞նչ է. կը պակսի կորնը:

—Պէյիս չիկայ, 550 մօմէրօ տահաւ տի քաշէ, հէլպէթոէտէ տ'ելլայ:

—Այս սա մընչուկին մայները ուտիմ: էկէր մօմէրօս կննայ իսէ՝ շիտտակ պիթ-բազարի տիրէքլէր արասիէն խամդմը լաթ տի առնիմ:

—Մեր Գէորգ ախպար խանութէն կառնենք, հէմ բարով կու ծախսի հէմ աժան:

Այս միջոցին մարդ մը յանկարծ դիւնարի պէս սրահէն գուրս նետուեցաւ, «Վուրտուն», վուրտուն, ձայնը լսուեցաւ ժողովրդեան մէջ:

—Թաթոս պէկ, վուրտուն ըսկենը որո՞ւ հըմար էր:

—Էֆէնտըմ, մօմէրօն զարկեր է տը մարդը ճումպուշէն իշթէ առաւ քարեց:

—Աճտապա ի՞շ զարկաւ, պիրինճին է կըսես:

—Նէ մինասիպէթ, պիրինճին ծառայականիս է:

—Օրթախ էինք ա, զէօրէ քու մօմէրօդ էրէյինէ: Քիւլիկիւթիլի է.

—Ախպար, հըմայիկս թող զարնի տը տի ախպարի մի բարա կու հանիմ:

—Անոր ալ թէշէքիւր կանեմ:

—201,460.

—Իշ ըսաւ, 201,460 մի՛ ըսաւ:

—Մահիկ անենք:

—201,400 . . .

—Վօտքըդ պագնեմ էֆէնտըմ,

ալթմըլ պիր ըսէ:

— . . . տէօրիթ իւզ ալթմըշ, 25
պին ֆրանք) .

— Հեյ վախ, ալթմըշին վրայ կըն-
տեցաւ, մօմէրօ մի պահաս ըստաւ է.
ֆէնտըմ, ճիոր տակը մունա ծախողին
ուր աս մումէրօն չի տուաւ :

— Թէքմիլ պիրինճի մօմէրօները լը-
մընցաւ :

— Իշ տանինք, 400ին ալ խանա-
հաթ կանինք . պա բիեացա՝ քսան լի-
րա կ'անէ :

Վերջապէս չերկնցնենք, այս եր-
կու երազող ախաղարք ալ այլոց նման
ձեռնունայն ետ դառնալ ստիպուե-
ցան, ցաւելով ու տիրելով իրենց ան-
բազութեանը վրայ :

Կայծակ

Պ Ե Ն Տ Ե

Նասըլ քի չօճուղլար մէյտան մա-
հալէրտէ եախօս էյլէնճէ եէրէ-
րինտէ «պէնտէ» օեռւնու օյնարլար,
էօյլէտէ պու բազար իրթէսի կիւնիւ
Քեալլոտհանէտէ գալապալեդլը պիր
Փամիեա տամա գավալիէր «պէնտէ»
օյունու օյնամագտա իտիլէր:

— Տիւրիւկ պէնտէ:

— Վայ խըեանէթ օմուզումու ա-
ճըթալըն:

— Դա՛չ Մ'առի, վէնսան եէթիշի-
եօլ:

— Գա պէնտէ տէյիլ խըեանէթ
նէ՛ վուրուերուուն:

— Ոիւր կիժուին, սէնտէ կըրօնա
վուր:

— Ու՛ֆ, խըեանէթէ վուրմա պէ՛,
բօթինիմ սըգայօր, գօշամաեօրում:

— Պէնտէ . . .

— Եէրէ կէչէսին սէնտէ, թիւնիւ-
յիւմիւն տիւյմէսինի գօրարտըն:

— Բառաօն մատմաղէլ, օեռւն տուր
պու, կէնէ պէն խըեանէթէ վուրմա-
տըմ:

— Եթէրիմի կէօրսէն մօսմօւ օլ-
տոււ:

— Պէնտէ . . .

— Ալ Պաթիսթ կէօգիւմիւ չըգա-
րանաղըտըն, օյնաեանագսան ատամ-
ձըլաեըն օյնաեալըմ:

— Տէմինքի եումըուղուն աճըսը
տահա կէշմէտի:

Պու արա օրալարտա պուլունան
պալլագնըն պիրի օլթասընը դայլ

էթմիշ, պիղիմ օլթայը քիմ ալտը տէ-
յի պաղըմագտա իքէն, մատմաղէլ
կուցիք միւսիւ Փօլուն ումուղունա
եիւքիւ պիր եումըուգ էնտիրիպ,
պէնտէ՛ պաղըրըր:

— Հայ Ալլահ բազը օյուն, պէնտէ
իքի սահաթ տըր օլթա արարըմ:

— Պէնտէ . . .

— Սէնտէ իսէ վէրսէնէ:

— Մառի պէնտէ:

— Գա խըյանէթէ իսայինճէ վուր-
մա:

Պէ ճանըմ չու օլթամը վէրին կի-
տէյիմ:

— Պէնտէ պէնտէ . . .

— Հեյ Աստուածըմ տուն ողոր-
միս պու նէ՛ պէլաեա կիրտիք:

— Ալ վէնսան տէմինքինին աճը-
սընը, պէնտէ . . .

— Վայ մարիկ, գօլում կիթտի:

— Ճանըմ քիմտէյիսէ վէրսին չու
օլթամը շիմտի խըռ չըգարանաղըմ
հա:

— Նէ՛ իստէրսին պէ:

— Օլթամը իստէյօրում, իշթէ ար-
դատաշլարընըզ պէնիյիլէ էյլէնիյօր-
լար . օլթայը սօրարսամ պէնտէ տէ-
յիս վէրմէզլէր:

— Եօգ գարտաշ պիզ ըսընալըմ
տէյի պէնտէ օյնաեօրուգ:

— Հայ Ալլահ լայըլընըզը վէրսին
պէնտէ սէվինտիմ քի օլթամ պու-
լունուու տէյի, օյըսա օյուն ըմը:

Վ Ե Լ Ի Է Փ Ե Ն Տ Ի

Պու սէնէ եաղմաւրլար կէրէք մահ-
սուլլարա վէ կէրէք մէյվէլէրէ մազա-
րաթը թօգունաճաք սիւրէթտէ տէ-
գամ էտէեօր, չէլլէ քի հէր քիս եազ-
ըդա չըգամըն մը չըգամասընմը տիյէշ շա-
շա գալմըշ: Լաքին արատա պիր կիւ-
զէլ էյեամլար տահի էքսիկ օլմատը-
զընտան գըրտա թաամ կիպի էնկէն-
նէլէր հէր հալտէ էքսիկ տէկիլ տիր-
լէր. կէչէն կիւն թօր գաբուտան վէ-
լի էֆէնտիէ բարթիթի օլարադ պիր
իքի ֆամիլեատան իպարէ պիր ճէ-
միէթ թէճէմիւ իտուպ եօլա ըէվան
օլուրլար:

— Սօգիկ հանըմ չօճուխին մանթօն
առի՛ր:

— Հապա, Հաճի հանըմին շալը
փաթտեր եմ:

— Աշկըդ խաղա Ուսկուհի կէնէ
կէլինճիկ չիչէի տեսա՛ր:

— Քա ամա նախըլի պէս սանայէ,
ը՛հ, քէօլ Մաննիկ, գա ասոնք ինտոր
չը տեսար տէ անցար:

— Աս տեղ բըթըրախի պէս լեցուն
է էրկու հատ չիչէկիդ չէի մնացեր:

— Հա ընտը նայիմ օրհասակ եղաւ
տահա մենք ճանբան ենք, ծօ կարա-
պետ մարդ էղիր տէ ժողվէ:

— Տօրպակէն խավուրմային եազը
կը վազէ կոր, պու նէ սէօլէբր:

— Վույ վայ մեղքիս ծօ ատ ինտոր
քէօրի պէս չը տեսար տէ թափեցիր.
երկու աշկդ պտղի պիլէքիմ:

— Գա շիմտի հէփոխինի եէրէ վու-
րուր տէօքէրիմ, սապահլայըն կիւնա-
հա սօդմա՛ հէր քէշի:

— Եյ հիմա լախըրտը էր ըրինք,
կէնճը տող կելլայ. Սըմիկ եավրում,
դուք էրկնցէք հիմա մենք ալ կու
դանք:

— Ես կիրոսին հետ ըատիքեա պի-
տի ժողվեմ:

— Ժողվէ եավրում ժողվէ, քա ախ-
ճիկ ասդին էկու. վույ աս
Պէլի էֆէնտիի ճամբան ալ կէրթաս
կերթաս չը հատնիր:

— Գա ախճիկներ սա «Տօքթօր նամ
զըմը նիչին ալտըն էլինէն չկանչէք,
ինչ նոր հարսերու պէս մունճ էք կե-
ցեր:

— Ագապին թող պաշլայէ, ես ա-
նոր լախըրտըները չիյտեմ:

— Ինչու, Արամայիսը կրեց տուաւ
նէ աս չէ՞ր:

— Զէ անիկայ այրըլըս կաղէլի էր:

— Այրըլըս ալ ինչ էր քա Սիմա
հանըմ ախճիկնութեանս էր: ասանկիմա-
յիսի մէջ օը մը օրով թօփով Քէհատ-
հանէ կացինք կերակուրներով, ան
լեռները կայ եա լեցուն գարապաշ-
ներ, հոտէն չէր կեցուեր. ան ինչ
աննըման տեղ էր:

— Քա տուտու տեղս կընեմ կոր:

— Ճաթէ հէմէն. գուզում Ագապի
չօճուխը տեղս կընեմ կոր կըսէ:

— Առղադ սըխմէ ծօ իշտէ էկանք,
լազիս հանըմ ջուրին կրօխէն սօն էլվի-
տա մէյմէկ հատ խմենք տէ թօքխա-

բու էրթանք նէ պարէ հիշ օր չէ նէ
ճուր մը օլսուն խմած կըլլանք :

— Գա հավան ինչ եմ կըսէ կոր :

— Բան մը չիկայ Հոռոփ հանըմ,
զիւմպիւլ հավասի է :

— Մօ Ասատուր քիչ մը առաջ ան-
ցիր տէ օրթայի սէթը մեզի պըրնէ :

— Եղաբէթը տունը աման կը լը-
գայ :

— Էօլիւշիւն քէօրու . խալըն խա-
ֆալը տուն ալ : Գա Նեկտար ծունը
թէփէիդ , թիւնիկիդ շէրիտը վժրէն
վար քաղուեր է :

— Հոգս , աղաս թող օփն ըլլա :

— Գա որի՞նը կուտես կոր գոնսո-
լիտը որի զարկաւ քանի դուրուշի ին-
չաւ , խապա՞ր ես :

— Զաթը խատիֆէ բալթօ մը պի-
տի շինես խօսք տուիր :

— Եավաշ եավաշ եազմուր տա պաշ-
լատը , հայտէին քալեցէք նայիմ :

— Ասալ իմին թալէհէս էր , տու-
նէն նինէ հանըմին շալը պիտի առնէ-
յի եա , մարդուն գըլօխը խելք չեն
թողուր օր :

— Կիթտիքէ անձրեւը շըխըրթըմ
կառնէ կոր , գա Բուրուլ կիւդէիմ
ֆիսթանդ պէրպատ պիտի ըլլայ :

— Անոր խօլայը կիտէմ . տակի
միսոս ֆիստանիս վրայէն պիտի առ-
նեմ , աշկըտ խալա տըզայ վրաս գը-
լօխը չամուռ ըրիր :

— Գա տուտու արթըխ չեմ գա-
լէր հոգնեցայ :

— Եշտէ աս պակաս էր , աս ալ
թամացաւ , վո՞ւ տեղ մը բահաթ չես
թողուր :

— Գա նէ օլուր , սէնոտէ պիր աղ
դունագլա :

— Գա աս անձրեւին ֆիստանիս
թէշէրը մի՞ն նայիմ չօճուխը մի կըրկէմ :

— Սըվկէ մէկը ըլլար տէ գիրկը
տայինք , եշտէ Լազ մը կուգայ կոր ,
ծօ պանա պաք չու չօճուղը պիր աղ
կիրկը առ սանա 20 բարա վէրիրիմ :

— Թագու նէ սէօլէրուն հէրքէ-
շուն իշու վար կիւչիւ վար ալամանա-
եա կիտէնէկում :

— Էրկու աշկը քէօրնա Ալմանեա
պիտի էրթամկըսէ կոր :

— Անանկ ալ թըշեցանք անտնկ ալ
պարէ կամաց քալէցէք :

— Գա չօճուխին օտկի ամանին թէ-
քը սէլը կը տանի կոր , հասիր Ռուրէն
տուն կըտրին ես :

— Սէլ կիտէր գում գալըր պու-
տա պէօյլէ պիր կիւն տիր հոգըդ
թող խունտուրային թէքն ալ էրթայ
հայտէյին ասըլ պէօյլէ հավատա էյ-
լէնմէլի , Ա.մպէր , պու գըղըն նըշան-
լըսը շանը տըր օ'ֆը առ նայիմ :

— Գա ո՞րի նշանածը շտմըլը է :

— Քեզի շամըլ է շըսինք , պու
գըղըն նշանլըսը շանը տըր օ'ֆը պաշ-
լայէ նայինք :

— Գա աս խաղը անցած գիշեր
մեր գիմացի կազինօն կը կանչէին կոր:

— Եալմուր ճիեկըմէ իշէտի պու
իրք պահար տէյիլ ջրեհեղին իւք կիւ-
նիւ , նէ իւսթ գալտը նէ պաշ , նէ օ-
լուրսա օլսուն հայտէյին կէրի տէօ-
նէլիմ տէեկըէք ֆամկլեանըն աղասը
թօվլատը օլուք չօճուղու վէ եազմու-
րուն տիրհէմինի զայ իթմէքսիզին էվ-
լէրինէ տէօնտիւլէր :

ԽՈՐՇՈՒ

Դիմաց վրայ գտնուած խորշու-
ներն սիրոյ գերեղման են :

(Սարրասէն)

Խորշոմներն գիմաց վրայ հաշուել
կուտան տարիները , ինչպէս ժամանակը
ժամացոյցի տախտակին վրայ , ժա-
մերը :

(Տ. Տիւպոսք)

Եթէ Արարչին մարդկային բնու-
թիւնը կազմակերպած միջոցին իւր
խորհրդոյն ներկայ գտնուէի , իրեն
խորհուրդ պիտի տայի խորշոմները
մարդուն գարշապարաց ներքև դնե-
լու :

(Նինօն տը Լէնքլու)

Եթէ բան մը կայ որ կիները ա-
ւելի կը սարսափեցնէ , այն ալ իրենց
ծերանալնուն վրայ մտածելն է , ա-
նոնց մեծ մասը պիտի միխթարուէր՝ ե-
թէ խորշոմներն այլուր երևէին և ոչ
թէ ճակատու վերայ :

(Բօշպրիւն)

Սիրտը խորշում չունի :

(Մտմ , տը Սիվինիեէ)

Գեղեցկութիւնն ու տգեղութիւնը
երկուքն ալ հաւասարապէս ծերու-
թեան խորշոմներուն տակ աներեւոյթ
կըլլան , միայն սա տարբերութեամբ
որ մին կը կարսուի , իսկ միւսն կը ծած-
կուի :

(Ժ. Փըթի-Սէն)

ԶՃՈՒՔԼԱՐ ՃԱՆԻՍԻ

Վէլի կիւն եազը խանէմիզ է
Նիւնտէ օթուրմուշ մէսարի-
Օ ֆամը վագըամըզը նագլի
եէքիւն էթտիկիմիզ սըրատա , իւստիւ-
պաշը տիւզկիւն պիր զաթ իտարէիսա-
նէմիզուէն իշէրի կիրտի :

— Մէնափիի ումոււմա խըտմէթ էթ-
մէք խստէ օմիսինիզ .

— Անլոմըզն եազըսը եդթիդասըն-
ճա էվէթ :

— Իօյլէ իսէ շու սէօլէյէճէքլէրի-
մի ալէմէ իլան էտին :

« Հէնիդ ալիթը այլրը պուլունան պիլու-
թանէ ծիք էվլատըմ , կիճէլէրի սապա-
հա գատար աղլար ըտը . հէքիմէրէ
միւրածաաթ էթտիմ հիշ պիրի չօճու-
դուն խաստալզընը աղնաեամատը չօ-
ճուք կիւն կիւնէ զայըֆլանար . պիր
կիւն պիլմէմ հանկը կազէթայը օդու-
եօրլում , Բարիստէն տօքթօր նիգու-
սոն իլան էթմիշտի քի հէր հանկը
հաստա մէքթուպ իլէ հաստալզընը
քէնտիսինէ պիտարիրի իսէ թէտավիսի-
նի մէճճանէն մէքթիւպ իլէ հաստայա-
պիտիրէճէք :

« Պէն պունու օդուր օդումազ տէր
ագաա չօճուղուն հաստալզընը բրո-
գէսէօր նիգուսոնաեադտըմ , պիր հափ-
թա սօղրա գարշըլըգ շու մէքթիւպի
ալտըմ :

« Միւսիւ ,

« Սիզին մախտումունուկ Զանուէլու-
ժանէլէրէ թահտա գուրուլարընա գուր-
պան օլուեօր . պունլարը մահլ էթմէք
իշին իսէ՝ Բարիսին մէշհուր քիմեա-
կիրէրինտէն մօնսիէօ Ֆէպիւս Գարբէ-
նին իճաս էթտիկի Գանուէլու Պէտ-
ք նուէ եանի կիճէ Սէֆա Լաբասըն-
տան ալարագ չօճուղուն օտասընտա
թահտա գուրուսուն նշանէսի պուլու-
նան արալզգլարա սիւրիւն , քեամիլէն
մահլ իսէկ :

տանպօլտա ասըլ տէպպօ Քիւչիւք .
եան պիրատէրէրին Քէօրիրւ պաշըն-
տա 77 նօմէրօլու վէ եինէ Պէյ օղու-
Տօղու եօլունտա 168 նօմէրօլու էճ-
զախանէլէրինտէ :

Սաթըլըր քեագֆէի էճզախանէլէր-
տէ գութուսու ծ զրուշա :

*****

Ուրբաժ օր Ղալաթիոյ դրամա-
փոխներու խանութները հրեայ տղաք-
ներ վիճակահանութեան բրօմէսնէր
ձեռքերնին բռնած կոկորդնին պատ-
ռելու չափ կը պուալին. «Եարըն չե-
քիլիօր, պու կիւն ֆուգարա եարըն
զէնկին. զէնկին օրմայա դօլայլըգ»

Կին մը որ այն միջոցին իւր ամուս-
նոյն հետ անկէ կանցներ, հարցուց.

— Դա ի՞նչ է ծախածնին.

— Երմէնտըքէոի բիանդօն.

— Մէկ հատ առնէինք պարէ, ի՞նչ
կըսես, պէլքի կելլայ տէ մենք ալ զէն-
կին կըլլանք:

— Իրաւ է կնիկ ամա, առաջ հինգ-
նոցը ճէպէս պիտի երթայ:

— Եա բիանդօն ելլայ նէ.

— Ան ատեն ալ քիչ մը իւելք ու-
նիս նէ ան ալ կերթայ:

Նէ տիր օ եէտիղին թովսէփ աղա
— Փալամուտ թագասը
— Փալամուտ էվէլի միտէեէ տօ-
քունուր, աղըր պալըդ տըր տէյի
քիմոէ եէմէգ իտի, շիմտի ալէսէփի, է
զէնկինի էսնաֆըտա հէփիսի տէ եէ-
յօր, նէ աճայիպ չէյ:

— Եէնտիմ Տօքթէօր Բարասըզլըգ
էվլորատան բիացայա կէտի տէ ըՍ-
թամպօլտա նէ գատար զայիփ միտէ-
լէր վար իսէ հէրսինի տէ գուվզէթ-
լէտինկէն շիմտի արթըդ նէ պուլու-
նօրլարսա եէյօրլար վէ ասլա քիմսէյէ
տօգունմայօր:

Շու էնիւմիւզտէն կիտէն Ցրէնկի
կէօրտիւն:

— Շու սիւսլիւ բալթօլու տէյիլ մի:
— Սէնտէ էօյլէ պիր եալան սէօյ-
է քի պէնտէ սէնիյէ ույսուն, հէրի-
ֆի բէք արա թանըըմ, պիրիննի ուս-
թալարտան զայէթ զէնկին պիր տոք-
թէօր տիր:

— Իշտէ պէնտէ օնուն իչին տէ-
յօրում ա՛. գարտաշ տիշիմտէն թըր-
նաղըմտան իւչ լիրա արթըըմը ըտըմ
քի պիր բալթօ ալայըմ. իսթէ բիմին
պիզիմ վալիտէ քէյֆինի պօզսուն. . .
մէնպուր օլտուդ պիզիմ բալթօ բա-
րասընը պու տօքթէօրա վէրմէկէ. շիմ-

տի պիզիմ կիյէճէք բալթօմուզու միւ-
սիւ տոքթէօր կիյիյօր:

— Համբիկ աղա, ամեն մարդ-
դիւզ կերթան կոր, մենք երբ պիտի
երթանք:

— Խենթ ես կնիկ, գացողները
ետ կը դառնան կոր, խապար չես
դուն:

— Մեղայ, ո՞ր ամայ մէջ ենք քի
ետ պիտի դառնան:

— Հոկտեմբեր, պապամ, Հոկտեմ-
բեր, չի նայիս անձրևներուն:

— Դա վայ կլսուս, ես Մայիս
գիտէի կոր նէ:

— Ատանկ կիտէին կոր ամա, օ-
րացոյցին հաշիւը սխալ է եղեր:

Պագսանա գուղում աղա գատը
դատը քէյօյ վարօրու հանկըսը տըր:

— Պու տուր:

— Դաշտա գալդանաք մալիւմա-
թընըդ վայը մը.

— Իլանը օն իքիտէ տիր ամա
քէօրիւտէն աչըլընճայա գատար եա-
րըմա վարըր:

— Եօլու չօք սիւրէ՞ր մի:

— Էյ եօք գըրք տագիգա գա-
տար եօլու սիւրէլ, պիր չայրէք սէ
եանաշմասը իչիւն գօրսաք սահաթ պիր
պուչուքտա այազըն գարաեա պասար:

Աճապա պունտան էրքէն վարու-
եօքմու բէք կէճ գալըըմ:

— Էրքէն կիթմէք իսթէրսէն գա-
լըրա կիթմէլիսին:

Նէ հապէր Գէորգ աղա,

— Խայըրլար էֆէնտիմ:

— Ճանըմ, շու պիզիմ 350 զրուշու
նէ՞ վագըմ հիմմէթ էտէճէքսինիզ:

— Պիր գաչ կիւնէ գատար պիր չէ
յէ պէնզէտիրիզ:

— Պիր գաչ կիւնիւն սօնու կէլմէ-
տի, արթըդ այլպ տըր.

— Հագարաթէ պաշամաեալըմ.
պաղըրմա:

— Հագարէթ տէյիլ՝ տօղրուսու
պու տուր, վատէոի կէլիպ կէշտի:

— Նէ՞ եաբայըմ, պանա սօրտու
տա կէշտի հէմ պանա պագ, պէնիմ
սանա պիր բարա պօրծում եօք:

— Պօրծուն եօ՞ք մու, պու սէնին
սէնէթին տէյիլ մի:

— Սէնէթ պէնիմ տիր ամմա՝ բա-
րամ օլմատըգտան սօնրա վէրտիզիմ
սէնէթ գա՞չ բարա էտէր:

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

28 ՐԴ. ՏԱՐԵԴԱՐՁ

ԺԱՄԱՆԱԿԱՅՈՅՑ ԵՐԹԵԼԵԿՈՒԹԵԱՆ

ԵՐԹ— Առաւոտուն իրքէճիէն

Ըստ Տաճական

(Գումգարու, Եէնի-)	Ժմ	Ըստ
(Պարու, Սամաթիա,) Հնդիսլյու	10	40
(Եէտիգուլէ)	11	14
»	»	»
»	»	12
»	»	1
»	»	6
»	»	2
»	»	3
»	»	2
»	»	36
»	»	3
		35

ԴԱՐՁ— Երեկոյ Եէտի-Գուլէէն

Ժամը 5, 52էն մինչև 12, 18 տասնե
չորս շոգեկառք կայ Եէտի-Գուլէէն
Սիրքէճի երթալու համար. ըսել է ա-
մեն կէս ժամն անդամ մը կառախումբ
կը մեկնի Եէտի-Գուլէէն ի Սիրքէճի:

ԱԶԴԻ— Վերոյիշեալ 8 կառախում-
բերէն զատ 16 կառախումբ ևս կայ,
որք Սիրքէճիէն կը մեկնին և մինչեւ
Եէտի-Գուլէէ կերթան, իսկ Հանդիսա-
վայր՝ ոչ:

ՏՕՔԹ. Ս. ՌԱՖԱՅԵԼԵԱՆ

ԲԵՐՈ. ՇԵՆԼԻ ՓՈՂՈՑ ԹԻՒ 11

Կը գանուի

Ամեն առաւօտ, ժամը 3էն 6, կամուր-
ջին գէմ Քիւչիւքեան եղբարց Դե-
ղարմնը:

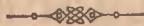
Երկուշարթի և Ուրբաժ 7էն 10 Պէլիք-
պէյ ի Դեղարանն Շարքէյէ. Ուր-
բաժ միայն ձրի:

Երեքշարթի, Հինգշարթի և Շաբաժ-
7էն 10, իւր բնակարանը. Հինգ-
շարթի միայն ձրի:

Չորեքշարթի (ձրի) 7էն 10 Սամաթիա-
թրանվայի ճատուէն, Հռովմէտ-
կան Հայոց Եկեղեցւոյն դիմաց
թիւ 357 տունը:

Տօքթօր Ռաֆայէլեան ընդհանուր
հիւանդութիւններէ զատ, մասնաւոր
եղանակաւ կը գարմանէ նաև արանց
և կանանց միզանցքային և ծննդական
գործարանաց վերաբերեալ հիւան-
դութիւնները, զորօրինակ դաղղիական
ախտք, ամլութիւն, անկարութիւն և
այլն:

ՆՈՐ ՀՅԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

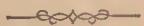

Քառամեայ Տեղեկա Հոդարձութեան

Ս. ՓՐԿՉԻ

Ազգային Հիւանդանոցի

(1883 յունվար 1 — 1886 դեկտ. 31)

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

Ս. ՓՐԿՉԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ

Ազգային յիսնամեայ նկարագիր

Գրեց. ԲԻՒԶԱՆԴ. ՔԵԶԵԱՆ

Սոյն երկու հրատարակութիւնք՝ ի միասին կը վաճառին ի նալաստ Ս. Փրկչի Հիւանդանոցին, և գին մէկ քառորդ Օսմանեան ոսկի:

ԱՇԽԱՎԱԿԱՆ

ՀԱՅՈՒՆԱԴ

Օ՞չիկ Մ. Գրլանկընաւան Ռուբէն Պաղտալեան վէ Եփեքեասը քաղպէթլու ահալի իւսան էտէրէր թի, ուու տէֆս Պէտմղունտա ճատաէի քէսլիրէտէ ն. 176 (Ենի թէաթրօնուն իթթիսալինաէ) եէնի ուիր շէսպէ աչմրշարրլար, հէր նէ՛ միւճէվէրաթ վէ սայշիրէ, ալթուն կիւմիւշ սասաթ վէ գորտոնլար, զարիփ շալ սպուզարը վէ մէ առյլեսնլոր զաեէթ էհվէն ֆիւաթիէ սաւթըւը, հէր նէվ թամիւր եարըւոր:

Սէգքիւր շիքէսին տիկիր շուտկսի տախի. Ստանգոլտա չարուուի քէսիրտէ տողրու եօլտա ուըր:

ՏՊԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պ Ի Պ Է Ա Ն

Պոլիս Զիշէք-պազարթիւ 23

ՍԵՊՈՒՀ ՏԵՄԻՐՃԵԱՆ

ՊԱՏՐԱՍ ԿՈՇԻԿՆԵՐՈՒ

ՎԱՃԱՌԱՑՈՒՆ

ուլթան Համամ փողոց թիւ 47

Նոր մրցում Վայելուչ, Դիմացկուն և Աժան կօշիկներու թէ արանց, թէ կանանց և թէ տղայոց համար.

ՈՒՃՈՒԶ Ա. Բ Ս Ս

Գատըգէօյտէ Բէքմէզ օղու թարլասը թարաֆընտա Օսման աղա մահալէսինտէ 24 նօմէրօ լիէ մուրագդամ 110 արշըն պիր արսա էհվէն ֆիւաթլէ սաթլը.ք օլուպ թալիպլիսինին զաղէթամըզ իտարէխանէսինէ միւրաճամթ էլլէմէլէրի իլան օլունուր:

Տ Օ Գ Թ Է Օ Ր

Օ. ԳԱԲԱՄԱՃԵԱՆ

Տօգթէօր Օննիկ, Կ. Յ. Գաբամաճեան էֆ. որ ուսումնասիրած է մասնաւորապէս ներքին. մորթային և կանանց հիւանդութիւններն պատիւ ունի ծանուցանել Արդոյ Հասարակութեան թէ՝ հիւանդ կ'ընդունի ամէն որ Եէնի-Գաբառ Ալ-Պոյաճըլար փողոց 40 թիւ իւր տան մէջ և կը գտնուի ամէն չորեքշարթի և շաբաթ օրերը ժամը 8նէն վերջը Պահճէ-Գաբառ Զալըգեան Պողոս էֆէնտիի դեղաբանը:

Զրի Խորհրդակցութիւնը ժամը 8էն թ, ամէն հինգշարթի իւր ընակարանը և երեքշարթի օրերը Խսայեան Ճիվանի էֆէնտիի դեղաբանը ի Սամաթեայ:

ՔԻՒՉԻՓԵՐԱՅ ԳԱՅԱՆԵԱԿԵՐ

Տ է Պ Պ Օ

26 Սրանպօլս, Եկանի Ճամփակ 26

ՄԲԵԶԱՐ ՏԻՒՓԵԱՆԼԱՐԸ

ՍԹԱՆՊՈԼ Քէօբրիւ քարշըսլնտա — 77

ՊԵՅՅՈՂԼՈՒՏԱ. Տօղրու Եօլտա — 168

Մէգքիւր էհվախոնէ վէ սիքէտենլարընտա միւթէտարիս էնվայի թէրքալամթը քիւնեէվլիէ վէ էնզա վէ մուայէճաթ վէ ալէաթը ճէրրահիյէ, վէ էնտաճինս լասթիք իւէ չէլիքտէն մատանւ ալաթու էտէվաթ, վէ լիսէլէր ուսուլինտէ պազար, վէ ֆրանուղ վէ նիկիլիզ էնզալարը, սոլֆաթօնուն էն ալէտ ձինի, եւրի վէ էնէսփի մատէն սուլարը, ֆօթօւթաֆճըլար իշիւն թէրքիտաթը ըիմեւփիէ, Պ րտօշարապլարը, գոնեաքլար, էնվահ իշկիւր, գօգուրու սապունլու, նէ-Փիս բուտրա, օ ար Գոլօներ, սաշ սուլարը, տիւզկիւնլիքէր, վէ ըսրէշարլար իւէ քիսեախանէլէրէ մախուս ճամ գասպար վէ ալաթու էտէվաթ մէվուս օլուպ, թօրտան վէ թէրքաթէնտէ Փիրուխթ օլունուր: Քէզալիք մէզգիւր տիւքքեանլարտա մուայէնէի թըպափիէ տախի իմրա օլունուպ, սունա մախուս օտալար վար տրը կէմէլէր աչըգ աըր Զէյլ — Պիլճիւրիէ էնզա վէ էմթաամրզըն էն ալ և ճին տէն օլուու դունու վէ բէք էնվէն Փիյաթլա սաթըլուրզըն Տօղթօր էֆէնտիւրէ վէ աղպէթու էնալիյէ իւան ու պէյան իտէրիզ: